

Tomio Okamura

podnikatel

Se stávkou zaměstnanců někdo souhlasí někdo nesouhlasí, každý z nás by se měl ovšem zamyslet nad pravým důvodem stávky. Tím rozhodně není jen protest proti snižování platu. Hlavní důvod přece je, že stávkující nevidí rozumné důvody pro jejich snižování.

Stávka

Argumenty a fakta, která zazní nížeji, nejsou nová, ani objevná. Jen se zdá, že hlavně na vládě, se nad nimi nechce nikdo zamýšlet.

Je krize....

Ano - ale, který z úředníků, lékařů nebo policistů ji zavinil? Celosvětovou krizi rozpoutaly chamtivé a nepoctivé finanční ústavy a ratingové firmy. Do nepoctivých praktik byli namočení světoví finanční hráči, někteří i s pobočkami či působností v České republice. V rámci krize se mnohé banky po celém světě dostávaly do ztrát - české pobočky jsou ale v neustálém zisku, který posílají od počátku krize mateřským společnostem do zahraničí. Češi tak mj. pokrývají ztráty způsobené jinde a jinými. Státní zaměstnanci se těžko smíří s tím, že oni budou platit za podvody v nejbohatším podnikatelském oboru.

Stát má dluhy

Ano - otázka proč je má, je na knihu. Řekněme si poctivě, že tu jsou dvě hlavní příčiny - rozkradení, v lepším případě téměř rozdávaní stamiliardového majetku za vlády pravice. A neúspěšné hospodaření. Neúspěšné hospodaření i za vlády levice v dobách, kdy jsme mohli šetřit na zlé časy. Případně sanování škod po minulých vládách a pokračování ve "zlodějnách" u veřejných zakázek. Školníci z Uherského Hradiště ztěží pochopí, proč politici, kteří figurovali u rozkrádání majetku a příjmů státu, teď chtějí náhradu škody po nich. Jejich názor má nepominutelnou logiku.

Stát musí šetřit.

Ano - s tím se ztotožní každý, věřím že včetně stávkujících, ale s důrazným dovětkem - užiteční a pracující lidé by měli být o peníze obíráni až na posledním místě. Utrácení státu a veřejných institucí za nesmyslné, předražené projekty či nesmysly je bezpříkladné. Příklady bychom našli tisíce a v řádu stovek miliard v rámci posledních dvou desítek let.

Jen z posledních dnů si vzpomeňme na několik perliček:

- Nemocniční nákupy nepoužitelných teploměrů, které mají odchylku až 2 stupně po pěti tisících Kč, (zatímco nejpřesnější papírový je za pětikačku)
- Zápalmé šňůry s dvouletou expirací nakoupené v množství na 225 let za 40 mil korun.
- Zpráva NKÚ: Nejméně polovina z každoroční státní dotace ve výši 50 miliard se na silnicích a dálnicích utrací za stavby, které jednak bývají předražené a jednak nemají žádný ekonomický efekt.

Stát je ve fázi, kdy jeho "schopnost rozumně nakupovat se změnila ve schopnost utrácet peníze". Ekonom a člen národní ekonomické rady vlády Pavel Kohout pro Hospodářské noviny prohlásil: "Pokud by se zakázky (veřejné) lépe vypisovaly a organizovaly, ušetřené peníze by smazaly většinu schodku státního rozpočtu."

Kdo je za vypisování a pravidla veřejných zakázek odpovědný - stávkující zaměstnanci?

Státní rozpočet neprojedli důchodci

Z výše uvedeného si troufnu odvodit ještě jeden podotek - dluh není tak velký proto, že by ho projedli důchodci, nezaměstnaní nebo matky s dětmi. Je velký proto, že co šlo, to se nesmyslně utrácelo a rozkrádalo. Pokud jde o dávky těm, kdo nepracují, přestože by mohli, dávala je dlouhá léta svorně pravice i levice. Ani tu nenesou odpovědnost

zdravotní sestry s hasiči. Nejsou to sociální dávky, které ruiny stát. Jsou to miliardy na konsolidaci bank nebo ztrátových železáren. Je to veřejná podpora mnohých "velkopodnikatelů". Největší "sociální dávky" dostávají bohatí podnikatelé formou dotací a můžeme říct, že čím bohatší, tím více dokáží na nejrůznější nesmyslné "EU projekty" ukousnout. Tváříme se, že dnes jde ponejvíc o evropské peníze - ale to je přece nesmysl - jde o naše peníze, které jsme do EU poslali a vrací se zpět zvěšiny jen vyvoleným.

Nedůvěryhodní spořilci

Ministr dopravy Bárta nebo Saša Vondra na obraně se od nástupu do funkce pustili do auditů a chapadla chobotnic identifikují a řežou. Oba také vyhadzují, každého, kdo je jen podezřelý z korupce nebo mrhání veřejnými penězi. Bohužel k získání důvěry ve vládní škrty to nestačí. Na garanta úspor se pasoval Miroslav Kalousek ověřený skandály z předražených nákupů na ministerstvu obrany. Ten politik, který léta spoluvěděl i vedl KDU - ČSL odpovědnou za ministerstva, kde se rozkrádalo nejviditelněji - tedy na obraně a dopravě. Ten ministr, který dnes přijímá úředníky vyhozené pro podezření z korupce z jiných ministerstev. Nepopularita pana ministra není daná tím, že chce šetřit. To je jen zbožné přání. Je daná tím, že lidé mají pocit, že vodu káže ten, kdo přes desítku let pil víno. A nemám na mysli alkohol. V tomto ohledu může být naopak pan Kalousek pro některé lidsky sympatický.

"Plošně škrtat umí i cvičená opice"

Problém v popularitě úspor je daný také plošnými a nepromyšlenými škrty - viditelná je snaha bezhlavě uspořít, ber kde ber. Když se spojí v moderní firmě, tak šéf nemůže dát příkaz uspořte na všem a všude tolik a tolik, bez ohledu, co se stane. První na řadě je analýza, audit stávajícího stavu, s rozborem následků budoucích úspor. Úspory nesmí ohrozit efektivitu firmy, ale naopak ji posílit. Ve světě i u nás jsou analytické firmy zaměřené na audit efektivit v komerčních i státních firmách. Pracují "zdarma" - za odměnu si berou procenta z uspořených peněz. Uspoří až 25 procent výdajů - při zachování stávajících výkonů. Proč stát - tedy ministerstva a státní orgány takové firmy neosloví a nezadají jim studie, kde a za co ušetřit? Náklady by byly nulové, finanční efekt zaručený. O plýtvání už máme kuriózní svědectví z ministerstva dopravy, kde desetitisíce měsíčně stálo jen zalévání květin. Jako kdyby úředník neměl už sílu zalít kytku na svém okně. Nesmyslných činností státu bychom našli opět tisíce. Je třeba je pojmenovat a skoncovat s nimi.

Důležité jsou i příjmy

Moderní stát nejraději vybírá peníze formou daní. Svůj majetek ovšem prodává či pronajímá obvykle za nízkou a netržní cenu. Myslím, že bychom našli ovšem stovky nemovitostí či pozemků, které stát dokonce nechává ladem a ještě platí za jejich údržbu. A teď neříkám prodáme ten majetek - naopak - najdeme nájemce, kteří majetek zvelebí a budou ještě platit. Jak je možné, že šéfové státních či polostátních firem berou miliony ročně? V čem jsou tak výjimeční, když většinou úřadují v téměř monopolních firmách? Proč stát nehledí na zvýšení ziskovosti těchto firem a tyto zisky nevybírá? A nedělám si legraci, stát nečerpá zisky ze státních firem (např. Budvar). Je šílené, že stát dodnes nedaní sázky. Sázkové firmy sice mají odevzdávat procenta na veřejnoprávní účely, ale víme, jak to v praxi vypadá. Peníze se přelévají od party k partě. Bezespory by bylo fajn, kdyby stát uměl vybrat peníze - ale vidíme, že například hejtman Palas vládne až stomilionovým majetkem, který neumí vysvětlit, a na který si legálně nikdy vydělat nemohl a s finanční policií to ani nehne. Zdanění nelegálně nabytého majetku je celosvětově osvědčená a praktikovaná věc - proč to samé nefunguje u nás, není záhada - zapadá to do výše uvedených faktů.

Jako pravicový člověk také zastávám názor, že za své dluhy odpovídám já, ne druhí, a měl bych je platit ze svého. Vláda ale dnes uvalila plošnou pokutu lidem, kteří v drtivé části za schodky rozpočtu nemohou. Stát pravda by neměl utrácet víc než má. Na stranu druhou by škrty měly začínat od výdajů, které jsou nejvíce zbytečné. Objevit takový případ, rovná se zatím malému zázraku.

Šetřit se musí. Pokud ale vláda chce, aby se lidé obětovali za zlodějný druhých, měla by je o peníze žádat méně arogantně. Měla by padnout na kolena a o peníze své občany s pokorou prosit.

Tomio Okamura